2025/2358

21.11.2025 г.

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2025/2358 НА КОМИСИЯТА

от 20 ноември 2025 година

за определяне на правила относно сертификационните схеми, сертифициращите органи и одитите съгласно Регламент (ЕС) 2024/3012 на Европейския парламент и на Съвета

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/3012 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 г. за създаване на сертификационна рамка на Съюза за трайното поглъщане на въглерод, въглеродното земеделие и съхранението на въглерод в продукти ([1]), и по-специално член 9, параграф 5, член 11, параграф 5, член 12, параграф 3, трета алинея, член 13, параграф 4 и член 14, параграф 2 от него,

като има предвид, че:

(1) За да се установи дали поглъщането на въглерод и намаляването на емисиите от почвата отговарят на изискванията на Регламент (ЕС) 2024/3012, правилното и хармонизирано функциониране на сертификационните схеми, сертифициращите органи и одитите е от съществено значение. Поради това следва да се установят хармонизирани правила, като се постигне необходимата правна сигурност по отношение на правилата, приложими към сертификационните схеми, сертифициращите органи и одитите.

(2) С оглед на свеждането до минимум на административната тежест за операторите, правилата за прилагане, изложени в настоящия регламент, следва да бъдат пропорционални и ограничени до необходимото, за да се гарантира, че спазването на изискванията на Регламент (ЕС) 2024/3012 се проверява по адекватен и хармонизиран начин, а рискът от измама се свежда до минимум във възможно най-голяма степен. По тази причина правилата за прилагане следва да не се считат за изчерпателни, а по-скоро за минимални изисквания, които могат да бъдат допълвани със сертификационните схеми според случая.

(3) За да се насърчи сравнима информация, е целесъобразно да се установят стандартизирани образци за ключовите документи за сертифициране, включително плановете за дейността и мониторинга, както и докладите от одити за сертифициране и повторно сертифициране.

(4) За да се осигури стабилен и прозрачен процес на сертифициране, е необходимо да се установят високи стандарти за почтеност по отношение на управлението на сертификационната схема, задължителните обществени консултации със съответните заинтересовани страни, вътрешния мониторинг, обработката на жалби и управлението на документация, включително наръчници, вътрешни политики или определяне на отговорностите. Следва да се изисква сертификационните схеми да разполагат с необходимия технически капацитет за предоставяне на технически съвети на операторите относно прилагането на сертификационните методики.

(5) Със сертификационните схеми следва да се създава система за вътрешен мониторинг, за да се проверява спазването от страна на операторите на правилата и процедурите и да се гарантират стабилността и надеждността на работата за сертифициране, извършвана от сертифициращите органи.

(6) Целесъобразно е да се разграничат три категории несъответствия: критични, значителни и незначителни. Всяко несъответствие следва да бъде третирано по адекватен начин с пропорционални последици, включително коригиращи мерки и санкции, когато е уместно.

(7) Операторите имат възможност да участват в различна сертификационна схема по всяко време. Необходими са обаче правила, за да се предотврати рискът от „прескачане от схема на схема“, при което оператор, който не е успял да премине одит по една схема, кандидатства незабавно за сертифициране по друга схема. Такива правила следва да се отнасят и за случаите, когато операторът е променил своята правосубектност, но остава същият по същество, така че незначителни или чисто формални изменения, по-конкретно промени в структурата на управление или в обхвата на дейностите, не освобождават оператора с нова самоличност от тези правила.

(8) За да се гарантира пълна прозрачност на процеса на сертифициране, ключовата информация относно управлението и функционирането на сертификационните схеми следва да бъде публично достъпна на техните уебсайтове и, когато бъде създаден, в регистъра на ЕС.

([1]) ОВ L, 2024/3012, 6.12.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3012/oj.

(9) За да се осигури стабилно сертифициране, следва да се изисква разумно ниво на увереност, за да заключат сертифициращите органи, че планът за дейността, планът за мониторинга и докладът за мониторинга не показват съществени грешки, пропуски или неточности, след проверка на данните, представени от оператори или групи от оператори. Заявленията за сертифициране за съответствие следва да бъдат щателно проверени на базата на разумна увереност, преди дейността да може да започне. Одити за повторно сертифициране също следва да бъдат изпълнявани с ниво на разумна увереност.

(10) Въглеродното земеделие обикновено се извършва от малки оператори, за които административната тежест и разходите, свързани с изискванията за проверка от трети страни, биха могли да бъдат сериозна пречка за сертифициране. С оглед на опростяването, като същевременно се гарантира цялостна стабилна проверка, следва да се разреши групов одит за операторите на въглеродно земеделие съгласно набор от хармонизирани правила, основани на риска. Правилата следва да бъдат разработени така, че да бъдат достъпни и лесни за ползване от малките оператори, като се използват съществуващите технологии, за да се опрости контролът за съответствие.

(11) Сертифициращите органи са с ключова роля в процеса на сертифициране. Поради това е необходимо сертификационните схеми да назначават (т.е. да одобряват) само сертифициращи органи, акредитирани от национален орган по акредитация по съответните технически стандарти на Съюза или признати от национален компетентен орган въз основа на общи минимални изисквания за компетентност, за да се гарантира, че одиторите на сертифициращия орган притежават всички необходими технически умения и одиторски опит за извършване на одиторски дейности. Също така е уместно държавите членки и Комисията да наблюдават, ако е необходимо, дейностите на сертифициращите органи и да имат достъп до цялата съответна информация за сертифицирането, включително одити за сертифициране, повторно сертифициране и мониторинг.

(12) До създаването на регистър на ЕС до 2028 г. сертификационните схеми следва да гарантират, че техните регистри отговарят на набор от минимални изисквания, за да се избегне двойното отчитане и ефективно да се обработват случаите на неправилно или измамно издаване на сертифицирани единици. За да се улесни плавният преход към регистъра на ЕС, Комисията може да издаде технически насоки относно функционирането на сертификационните регистри и свързването им с регистъра на ЕС.

(13) Целесъобразно е да се определи процедурата за признаване от Комисията на сертификационни схеми, които биха могли да кандидатстват за признаване по една или повече сертификационни методики. Процесът за признаване следва да се основава на задълбочена оценка на съответствието на схемата с правилата, определени в съответните сертификационни методики и в настоящия регламент.

(14) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Комитета по изменението на климата,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ПРЕДМЕТ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙНОСТТА И МОНИТОРИНГА

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се определят правила за прилагане на Регламент (ЕС) 2024/3012 по отношение на следното:

а) структурата, формата и техническите подробности във връзка с плана за дейността и плана за мониторинг, които трябва да бъдат представени от оператор или група от оператори на сертифициращ орган, както и с докладите от сертифициращия одит, одита за повторно сертифициране и мониторинга, които трябва да бъдат издадени от сертифициращ орган, съгласно член 9 от Регламент (ЕС) 2024/3012;

б) структурата, формата, техническите подробности и процеса, необходими за работата на сертификационните схеми, проверката на информацията относно независимия одит и публикуването на информация относно назначените сертифициращи органи съгласно член 11 от Регламент (ЕС) 2024/3012;

в) структурата, формата, техническите подробности във връзка със сертификационните регистри и вписването, притежаването или използването на сертифицираните единици съгласно член 12, параграф 3, трета алинея от Регламент (ЕС) 2024/3012;

г) структурата, формата, техническите подробности във връзка с процесите на признаване и уведомяване на сертификационните схеми съгласно член 13 от Регламент (ЕС) 2024/3012;

д) структурата, формата, техническите подробности във връзка с докладите, които сертификационните схеми трябва да представят на Комисията съгласно член 14 от Регламент (ЕС) 2024/3012.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

а) „одит на мониторинга“ означава одит, извършен от сертифициращ орган по време на периода на мониторинг, за да се провери мониторингът на съхранения въглерод и всяко евентуално възникнало обръщане на ефекта;

б) „прекратен сертификат“ означава сертификат, който е бил отменен доброволно, докато е все още валиден;

в) „отнет сертификат“ означава сертификат, който е бил окончателно отменен от сертифициращия орган или от сертификационната схема;

г) „сертификат с изтекъл срок“ означава сертификат, който вече не е валиден;

д) „групов одит“ означава процес, при който подходът към дейностите по одита може да се определи на ниво група;

е) „несъответствие“ означава неспазване от страна на оператор или на сертифициращия орган на правилата и процедурите, установени от сертификационната схема, в която те членуват или в рамките на която извършват дейност.

Член 3

Доклади по плана за дейността, плана за мониторинг, сертифициращия одит и одита за повторно сертифициране

1. Планът за дейността, който трябва да бъде представен от оператор или група от оператори съгласно член 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/3012, включва елементите, посочени в приложение I към настоящия регламент.

2. Планът за мониторинг, който трябва да бъде представен от оператор или група от оператори съгласно член 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/3012, включва елементите, посочени в приложение II към настоящия регламент.

3. Докладът от сертифициращия одит и докладът от одита за повторно сертифициране, които се издават от сертифициращия орган съгласно член 9, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) 2024/3012, включват елементите, посочени в приложение III към настоящия регламент.

ГЛАВА II

РАБОТА НА СЕРТИФИКАЦИОННИТЕ СХЕМИ, ОДИТНИТЕ И СЕРТИФИЦИРАЩИТЕ ОРГАНИ

РАЗДЕЛ 1

Работа на сертификационните схеми

Член 4

Структура на управление

1. Сертификационните схеми изграждат стабилна управленска структура, с която да се гарантира, че схемата разполага с необходимия правен и технически капацитет, безпристрастност и независимост за изпълнение на задълженията си. Такава структура на управление включва Съвет на директорите, съставен от независими членове, които поемат отговорност на довереник за организацията и действат съгласно прозрачни процедури. В зависимост от обхвата на сертифицирането сертификационните схеми създават технически комитет или еквивалентна система за техническа експертна подкрепа, която включва, ако е възможно, всички заинтересовани страни, за да предоставя съвети на ръководството на схемата по технически въпроси. Сертификационните схеми извършват прозрачни консултации със заинтересованите страни за всяка нова версия или съществени актуализации на общите изисквания, процеси и насоки на схемата.

2. Сертификационните схеми установяват правила и процедури за избягване на конфликти на интереси при вземането на решения. Като минимален стандарт те налагат принципи на взаимозависимост и взаимоограничаване, за да гарантират, че нито една отделна заинтересована страна, която има установен интерес от резултата от дадено решение, не може да окаже решаващо влияние върху това решение. Лицата, които имат потенциален конфликт на интереси, се изключват от вземането на решения в сертификационните схеми. Сертификационните схеми въвеждат подходящи процедури и одитна пътека за установяване и документиране на такива случаи и редовно ги преразглеждат като част от своята система за вътрешен контрол.

Член 5

Вътрешен мониторинг, процедура за жалби и система за управление на документацията

1. Сертификационните схеми създават система за вътрешен мониторинг, за да проверяват спазването от страна на операторите на правилата и процедурите, прилагани от схемата, и да гарантират качеството на работата, извършвана от одиторите на сертифициращите органи. Вътрешен мониторинг се извършва поне веднъж годишно или поне със същата честота като на одитите, за да се отрази обхватът на сертифициране на схемата, както и нивото на риск от дейностите, извършвани от операторите. Като част от вътрешния мониторинг, сертификационните схеми изискват от сертифициращите органи да им предоставят всички доклади от сертифициращия одит, одита за повторно сертифициране или одита на мониторинга („одит“). Вътрешният мониторинг обхваща случайна и основана на риска извадка от тези одитни доклади на всеки сертифициращ орган.

2. Сертификационните схеми установяват процедури за подаване обработка на жалби срещу оператори или сертифициращи органи. Тези процедури позволяват подаването на жалби по електронен път и гарантират защитата на физически или юридически лица, които добросъвестно съобщават за нарушения или подават жалби в съответствие с Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета ([2]).

3. Сертификационните схеми поддържат регистър с всички жалби. По искане на Комисията или държавата членка, в която е подадена жалбата, сертификационните схеми предоставят на заявителя всички документи, свързани с жалбата и нейното разглеждане.

4. Сертификационните схеми осигуряват ефективно проследяване на резултатите от вътрешния мониторинг и обработката на жалбите и, когато е необходимо, прилагат съответните коригиращи мерки и санкции за несъответствия от страна на операторите съгласно правилата и процедурите, установени в съответствие с член 6, параграф 1. Когато е необходимо, сертификационните схеми предприемат коригиращи мерки по отношение на структурата си на управление или на процеса си на вътрешен мониторинг.

5. Сертификационните схеми създават система за управление на документацията, която обхваща всеки от следните елементи:

а) обща документация на схемата, като например наръчници, политики, определяне на отговорностите;

б) система за вътрешен контрол на документи и записи за сертифициране;

в) преглед на системата за управление на документацията;

г) вътрешно одитиране и мониторинг;

д) процедури за превенция, установяване и управление на несъответствията.

6. Документацията, посочена в параграф 5, се съхранява най-малко 5 години след края на периода на мониторинг.

Член 6

Несъответствия от страна на операторите

1. Сертификационните схеми създават цялостна система за справяне с несъответствията, допуснати от операторите, които участват в сертификационните схеми. Като минимален стандарт тази система включва ясна класификация на несъответствията въз основа на степента на тяхната сериозност в съответствие с изискванията, изложени в параграфи 2—5. За всеки вид несъответствие сертификационните схеми съставят съвкупност от прозрачни правила и процедури, за да се гарантира навременното прилагане на коригиращите мерки и санкции, изброени в член 7.

([2]) Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (ОВ L 305, 26.11.2019 г., стр. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj).

2. Сертификационните схеми класифицират несъответствията по време на одит като критични, значителни и незначителни.

3. Критично несъответствие се състои в нарушение на правилата или процедурите на сертификационната схема, като например измама, необратимо несъответствие или нарушение, което застрашава независимостта на сертификационната схема.

Критичните несъответствия включват най-малко следното:

а) неспазване на критериите за качество, определени в членове 4—7 от Регламент (ЕС) 2024/3012, и на сертификационните методики, посочени в член 8 от същия регламент;

б) умишлено неточно представяне на описанието на дейността;

в) подправяне на данни за парникови газове (GHG).

4. Значително несъответствие се състои в нарушение на правилата или процедурите на сертификационната схема, което е потенциално обратимо и повтарящо се и което разкрива систематични проблеми или аспекти, които самостоятелно или в комбинация с други несъответствия могат да доведат до фундаментално системно неизпълнение.

Значителните несъответствия включват най-малко следното:

а) системни проблеми с докладваните данни за парникови газове, като установена неправилна документация в повече от 10 % от твърденията, включени в представителната извадка;

б) пропуск от страна на оператор или група от оператори да декларират участието си в други сертификационни схеми за поглъщанията на въглерод по време на процеса на сертифициране;

в) непредоставяне на значима информация на сертифициращия орган, като например информацията, необходима за целите на одит.

5. Незначителното несъответствие се състои в нарушение на правилата или процедурите на сертификационната схема, което има ограничено въздействие, представлява изолиран или временен пропуск и не води до фундаментално системно неизпълнение, ако не бъде коригирано.

Член 7

Коригиращи мерки и санкции за несъответствия

1. В случай на несъответствия коригиращите мерки и санкциите, предвидени в параграфи 2—7, се прилагат за оператори или групи от оператори.

2. В случай на критични несъответствия на оператори, кандидатстващи за сертифициране, не се издава сертификат.

3. Оператори, на които не е издаден сертификат в съответствие с параграф 2, могат да кандидатстват повторно за сертифициране след даден период от време, определен от сертификационната схема в зависимост от характеристиките на дейността.

4. Критичните несъответствия, установени по време на сертифициращи одити или одити на мониторинга, или в рамките на вътрешния мониторинг, или в процеса на подаване на жалби в рамките на дадена сертификационна схема, водят до незабавно отнемане на сертификата и прекратяване на по-нататъшно издаване на сертифицирани единици.

5. В случай на значителни несъответствия на оператори, кандидатстващи за сертифициране, не се издава сертификат.

6. Значителните несъответствия, установени по време на одити за повторно сертифициране или одити на мониторинг, или в рамките на вътрешния мониторинг, или в процеса на подаване на жалби в рамките на дадена сертификационна схема, водят до незабавно спиране на действието на сертификата. Когато операторите не изпълнят коригиращите действия в рамките на 90 дни от уведомлението за спиране, сертификатът се отнема.

7. В случай на незначителни несъответствия сертификационните схеми определят периода от време за изпълнение на коригиращите мерки, които е не по-дълъг от 12 месеца от уведомлението.

Член 8

Смяна на сертификационната схема от операторите или от групите от оператори

1. Сертификационните схеми изискват от оператор или група от оператори да оповестяват следната информация в заявленията си за сертифициране:

а) дали те или техният правен предшественик понастоящем участват в друга сертификационна схема или са участвали в друга сертификационна схема през последните 5 години;

б) одитните доклади от последните 2 одита за повторно сертифициране в друга сертификационна схема, включително, когато е приложимо, подробния списък с констатациите на сертифициращите органи, както и всяко решение за спиране или отнемане на техните сертификати през последните 5 години;

в) дали са се оттегляли от предишна сертификационна схема преди първия одит за повторно сертифициране.

2. Сертификационните схеми изключват оператори или групи от оператори от схемата в следните случаи:

а) когато посочената в параграф 1 информация не е била оповестена;

б) когато оператори или група от оператори, или техни правни предшественици не са успели да преминат сертифициращия одит по друга схема;

в) когато оператори или група от оператори, или техни правни предшественици са се оттеглили от друга схема преди първия одит за повторно сертифициране.

3. Параграф 2, буква б) не се прилага, когато сертифициращ одит по друга схема е проведен повече от 3 години преди подаването на заявлението за сертифициране или ако междувременно другата схема е прекратила своите сертификационни дейности и това е попречило на оператора или групата от оператори да кандидатстват отново по схемата. В този случай обхватът на сертифициращия одит се коригира, за да включи всички свързани проблеми, и се фокусира върху недостатъците, установени при сертифициращия одит, който операторите или групата от оператори, или техните правни предшественици не са успели да преминат в другата схема.

4. Параграф 2, буква в) не се прилага, когато операторът или групата от оператори докажат, че са имали основателна причина, стига оттеглянето от друга схема да е било неизбежно или необходимо. Такова оттегляне не може да е в следствие на критично или значително несъответствие или небрежност от страна на оператора по отношение на прилагането на изискванията на сертификационната схема.

5. Сертификационните схеми осигуряват помежду си ефикасен и навременен обмен на информацията, посочена в параграф 1.

Член 9

Публикуване на информация от сертификационните схеми и минимално съдържание на годишния им доклад за дейността

1. Сертификационните схеми предоставят публично и свободно достъпна на уебсайта си най-малко информацията, посочена в приложение IV. Комисията прави публично достъпна тази информация в регистъра на ЕС.

2. Сертификационните схеми вписват в своите регистри операторите с отнет, прекратен или изтекъл сертификат за период най-малко 36 месеца след датата на отнемане, прекратяване или изтичане на срока на сертификата. Сертификационните схеми незабавно оповестяват промените в сертификационния статус на операторите.

3. Годишният доклад за дейността, посочен в член 14, параграф 1, първа алинея от Регламент (ЕС) 2024/3012, обхваща предходната календарна година и следва структурата и съдържанието, посочени в приложение V към настоящия регламент.

РАЗДЕЛ 2

Одит

Член 10

Процес на одит и нива на увереност

1. Сертификационните схеми изискват операторите или групите от оператори успешно да преминат сертифициращ одит, извършен от сертифициращ орган, избран от списък със сертифициращи органи, назначени от сертификационната схема, преди да им бъде разрешено участие в схемата. Такъв одит винаги се извършва на място и като минимум предоставя разумна увереност за ефективността на вътрешните процеси.

2. Сертифицираните оператори или групи от оператори подлежат на редовни одити за повторно сертифициране и мониторинг, чиято честота е определена в съответните сертификационни методики, приети съгласно член 8 от Регламент (ЕС) 2024/3012. Сертифициращият одит и първият одит за повторно сертифициране могат да се проведат едновременно по искане на операторите. В случай на групови одити одитите може да обхващат извадка от членовете на групата в съответствие с член 12 от настоящия регламент. Техническият проверител на сертифициращия орган отговаря за потвърждаването на резултатите от одитите.

3. Сертификационните схеми установяват подробни насоки, в които се посочват начинът на планиране и провеждане на одитите и начинът на изготвяне на одитните доклади. Сертификационните схеми гарантират, че сертифициращите органи извършват одити в съответствие с EN ISO/IEC 17021-1 във връзка с EN ISO/IEC 19011 или негов еквивалент. Сертификационните схеми осигуряват ефективен и навременен обмен на одитна информация помежду си, за да подпомогнат ефективната подготовка и провеждането на одита.

4. Сертифициращият одит и одитът за повторно сертифициране обхващат най-малко следните елементи:

а) определяне на дейността, извършвана от оператора, която е от значение за правилата на сертификационната схема;

б) определяне на съответните системи за контрол на оператора и неговата цялостна организация по отношение на правилата на сертификационната схемата и проверки на ефективното прилагане на съответните системи за контрол;

в) анализ на рисковете, които биха могли да доведат до съществена неточност, въз основа на професионалните познания на одитора и информацията, предоставена от оператора;

г) план за валидиране или проверка, който съответства на анализа на риска и на обхвата и сложността на дейността на оператора, в който се определят методите за формиране на извадка, които да се използват по отношение на дейността на този оператор;

д) изпълнение на плана за валидиране или проверка чрез събиране на данни в съответствие с определените методи за формиране на извадка, както и на всички други допълнителни доказателства от значение, на които ще се основава заключението от проверката на одитора;

е) искане от сертифициращия орган към оператора за предоставяне на липсващи елементи от одитните пътеки, обяснение за отклоненията или преразглеждане на твърденията или изчисленията, преди да се стигне до окончателно заключение от одита;

ж) проверка на точността на данните, записани от оператора;

з) За целите на буква в), анализът на рисковете следва да взема предвид общия рисков профил на дейността, в зависимост от нивото на риск на оператора. Интензитетът или обхватът на одита, или и двете, се адаптират към нивото на общите елементи на риск.

5. Сертифициращите органи сертифицират само оператори или групи от оператори, които отговарят на всички изброени по-долу изисквания:

а) разполагат със система за управление на документацията;

б) разполагат с подлежаща на одит система за съхранение и преглед на всички доказателства, свързани с твърденията, които те правят или на които се позовават;

в) съхраняват всички необходими доказателства за спазване на настоящия регламент и Регламент (ЕС) 2024/3012 за минимум 5 години след края на периода на мониторинг или по-дълго, ако това се изисква от националното законодателство;

г) поемат отговорност за изготвянето на всякаква информация, свързана с одита на такива доказателства.

Член 11

Одит на изчисленията за поглъщане на въглерод и емисии от почвата

1. Сертификационните схеми изискват от операторите да предоставят на сертифициращите органи плана за дейността и плана за мониторинга преди сертифициращия одит, както и съответните доклади за мониторинга преди одитите за повторно сертифициране или одитите на мониторинга.

2. За целите на одитите за повторно сертифициране докладът за мониторинга включва необходимата информация, свързана с изчисляването на нетната полза от поглъщането на въглерод или нетната полза от намаление на емисиите от почвите, съгласно съответната сертификационна методика, както и всякаква значима информация относно съответствието на дейността с критериите за отговорност и устойчивост, както е посочено в приложимата сертификационна методика.

3. За целите на одитите на мониторинга докладът за мониторинга включва необходимата информация, свързана с мониторинга на съхранения въглерод и всички случаи на обръщане на ефекта.

4. При поискване сертификационните схеми предоставят на Комисията и на националните органи, отговарящи за надзора на сертифициращите органи, достъп до съответните одитни доклади и до сертификатите за съответствие.

Член 12

Групов одит за въглеродно земеделие

1. Сертификационните схеми позволяват групов одит по искане на група от оператори за дейности по въглеродно земеделие само в следните случаи:

а) районите, където се извършват дейностите, които ще бъдат сертифицирани, са в географска близост един до друг и имат сходни почвено-климатични характеристики, като например климатични или почвени условия;

б) за целите на изчисляването на поглъщането на въглерод и намаляването на емисиите от почвата дейностите имат сходни процеси и процедури;

в) всички членове на групата прилагат една и съща съответстваща сертификационна методика, приета съгласно член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/3012;

г) групата от оператори е създала система за вътрешен контрол, състояща се от документиран набор от основани на риска контролни дейности и процедури, в съответствие с които идентифицируемо лице или орган (ръководител на групата) отговаря за проверката на съответствието на всеки член на групата с приложима сертификационна методика.

2. Група от оператори, кандидатстващи за групов одит, определят ръководител на групата, който законно представлява групата от оператори и отговаря за осигуряването на съответствието на всеки оператор с приложимата сертификационна методика.

3. Сертифициращите органи, извършващи групов одит, могат да проверят всички значими дейности въз основа на извадка от членове на групата. Сертификационните схеми определят насоки за прилагането на групово одитиране, включващи най-малко следните елементи:

а) ролята на ръководителя на групата, включително по отношение на системата за вътрешно управление и процедурите за вътрешна инспекция на групата и тяхната честота;

б) обем на извадката от съответните дейности, определен съгласно параграф 5.

4. Извадка, състояща се от определен брой членове на групата, равен на квадратния корен от общия брой членове на групата, се одитира индивидуално с честота, зададена в приложимата сертификационна методика. Този брой се увеличава в случай на по-високо ниво на риск.

5. При групов одит, ако се установи критично или значително несъответствие при един оператор от първоначалната извадка от членове на групата, се одитира допълнителна извадка от членове на групата със същия обем. Системното несъответствие на членове на групата в цялата извадка води до временно спиране или отнемане на сертификата на цялата група, според случая. Сертификационните схеми установяват критерии за определяне на общото ниво на риск в районите, покривани от дейностите на групата, и последиците от това ниво на риск за одитния подход. Извадката трябва да бъде представителна за цялата група и да бъде определена чрез комбинация от риск и случаен подбор. Случайният подбор представлява най-малко 25 % от членовете на извадката и най-малко 25 % от общата площ, обхваната от дейностите в извадката. Членовете, избрани за груповия одит, се променят при всяка проверка, като нейната честота е посочена в приложимата сертификационна методика. Критични или значителни несъответствия на отделни членове на групата, установени по време на одит, се разглеждат в съответствие с член 7, параграфи 2—6, според случая.

6. Одитите на ръководителя на групата винаги се извършват на място. Одитите на членовете на групата могат да бъдат базирани на документация, при условие че одитите на документацията са в състояние да осигурят сравнимо ниво на увереност с това на одит на място. Сертификационните схеми определят какви доказателства са необходими, за да се допуснат одити по документация. Личните декларации на операторите не се смятат за достатъчно доказателство.

РАЗДЕЛ 3

Сертифициращи органи

Член 13

Назначаване на сертифициращи органи

1. Сертификационните схеми гарантират, че сертифициращите органи, определени да извършват одиторски дейности, включително сертифициращи одити (валидиране) и одити за повторно сертифициране и мониторинг (проверка), спазват правилата, определени в настоящия член, с изключение на параграфи 2, 3 и 4 в случай на сертифициращи органи, признати от национален компетентен орган, посочен в член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/3012.

2. Сертифициращите органи се акредитират в съответствие с EN ISO/IEC 17065. Когато сертифициращ орган извършва дейности по проверка със своите вътрешни ресурси или с други ресурси под негов пряк контрол, той трябва също така да отговаря на приложимите изисквания по EN ISO/IEC 17029 и EN ISO 14065. Сертифициращите органи използват за одити само други ресурси, които притежават необходимите знания, опит, умения и капацитет за ефективно извършване на всички необходими одитни дейности, включително валидиране и проверка.

3. Акредитирането на сертифициращи органи се извършва от национални органи по акредитация в съответствие с Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) и покрива специфичния обхват на сертифициране на схемите в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/3012. Когато оценява квалификациите на сертифициращ орган за целите на параграф 2, националният орган по акредитация взема предвид всяка акредитация, получавана преди това за съответната група дейности в съответствие с Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/996 на Комисията ([4]) или Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2067 на Комисията ([5]), за сертифицирането съответно на улавянето на въглероден диоксид в земеделието или трайните поглъщания на въглерод и съхранението на въглерод в продукти.

4. Сертифициращите органи подбират и назначават одитния екип в съответствие с EN ISO/IEC 17021-1 във връзка с EN ISO/IEC 19011, като вземат предвид компетентността, която е необходима за постигане на целите на одита. Одитният екип трябва да притежава необходимите знания, опит, умения и капацитет за ефективно извършване на одита. В случаите когато има само един одитор, той трябва да притежава също така необходимите знания, умения, опит, обучение и капацитет да изпълнява задълженията на ръководител на одитен екип, приложими за този одит.

([3]) Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за изискванията за акредитация и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj).

([4]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/996 на Комисията от 14 юни 2022 г. относно правилата за проверка на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове и критериите за нисък риск от непреки промени в земеползването (ОВ L 168, 27.6.2022 г., стр. 1,ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/996/oj).

([5]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2067 на Комисията от 19 декември 2018 г. за проверка на данните и за акредитация на проверяващите органи съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 334, 31.12.2018 г., стр. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067/oj).

5. Одиторите, избрани от сертифициращите органи, отговарят на следните изисквания:

а) да са независими от дейността, за която се извършва одит;

б) да не са в конфликт на интереси, например да не са участвали в консултантска дейност със същия оператор през последните 3 години преди одита;

в) да притежават знанията, опита, уменията и капацитета, необходими за ефективно провеждане на одита във връзка с обхвата на сертификационната схема, включително:

1) минимум 2 години опит в провеждането на оценка на жизнения цикъл, или доказано относимо ниво на компетентност;

2) специфичен опит в извършването на одит на изчисленията на емисии на парникови газове в съответствие със свързаната сертификационна методика;

3) в зависимост от конкретните видове одитирани дейности, допълнителен опит, според случая, в областите на селското стопанство, агрономията, екологията, горското стопанство, естествените науки, лесовъдството, инженерните науки, строителните материали и присъщите въглеродни емисии, управлението на енергия или свързана област;

4) когато обхватът на одита включва проверка на нивата на органичен въглерод в почвата, технически познания в областта на почвознанието;

г) за групово одитиране — да притежават опит в провеждането на групови одити.

6. Системата за управление на сертифициращия орган осигурява възможно най-висока степен на независимост на преценката на одиторите чрез прилагане на принципите на ротация на одиторите или други съществуващи най-добри практики в тази област.

7. Сертифициращите органи, които вече нямат право да извършват одитиране в рамките на сертификационна схема, се вписват в списъка на уебсайта на схемата за най-малко 24 месеца след последния одит, като това обстоятелство се посочва.

Член 14

Обучение на сертифициращи органи

1. Сертификационните схеми създават солидни курсове за обучение на одиторите на сертифициращите органи, назначени от схемата, които включват всички аспекти, свързани с обхвата на схемата. Курсовете завършват с изпит, за да се докаже, че участниците отговарят на изискванията за обучение в техническата област или области, в които работят. Одиторите участват в курсове за обучение, преди да извършват одити от името на сертификационната схема.

2. Сертификационните схеми въвеждат система за мониторинг на статуса на обучението на одиторите и гарантират, че одиторите преминават обучение редовно. Сертификационните схеми също така предоставят необходимите насоки на сертифициращите органи относно аспекти, които са от значение за процеса на сертифициране, включително актуализации на регулаторната рамка или съответните констатации от вътрешния процес на мониторинг на сертификационната схема.

Член 15

Надзор на сертифициращите органи от страна на държавите членки и Комисията

1. Сертификационните схеми изискват от сертифициращите органи, извършващи одити в рамките на схемата, както и от операторите, участващи в схемата, да си сътрудничат с Комисията и националните компетентни органи на държавите членки, включително да предоставят достъп до помещенията на операторите, когато това е поискано, както и да предоставят на Комисията и на националните компетентни органи на държавите членки цялата информация, необходима за изпълнението на техните задачи съгласно член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/3012. Сертифициращите органи:

а) предоставят информацията, необходима на държавите членки за упражняване на надзор върху дейността на сертифициращите органи съгласно член 10 от Регламент (ЕС) 2024/3012;

б) предоставят информацията, изисквана от Комисията, за да се съобрази с член 13 от Регламент (ЕС) 2024/3012;

в) проверяват точността на информацията, въведена в съответния сертификационен регистър и Регистъра на ЕС съгласно член 12 от Регламент (ЕС) 2024/3012.

2. Държавите членки могат да делегират надзора на сертифициращите органи на националните органи по акредитация съгласно Регламент (ЕО) № 765/2008.

3. В контекста на надзора, предвиден в член 10, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/3012, държавите членки могат да установяват процедури, които позволяват на сертифициращите органи, признати от национален компетентен орган, посочен в член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/3012, независимо дали седалището им се намира в тяхната държавата членка, да се регистрират за надзор и за извършването му.

4. Държавите членки обменят информация и споделят най-добри практики за това как да упражняват надзор върху дейността на сертифициращите органи в контекста на официална рамка за сътрудничество. Когато сертифициращите органи извършват сертифициране на дейности, свързани с поглъщане на въглерод, въглеродно земеделие и съхранение на въглерод в продукти в повече от една държава членка, заинтересованите държави членки създават обща рамка за надзор на тези сертифициращи органи, включително назначават една държава членка за водещ одитен надзорник.

5. Водещият одитен надзорник отговаря, в сътрудничество с другите заинтересовани държави членки, за консолидирането и обмена на информация с другите държави членки относно резултатите от надзора на сертифициращите органи.

6. Когато дадена държава членка има основателни съмнения относно способността на конкретен сертифициращ орган да извършва одитната си дейност, тя споделя тази информация с останалите държави членки, Комисията и със сертификационната схема, по която работи сертифициращият орган. Съответната сертификационна схема незабавно разследва случая. След приключване на разследването сертификационната схема информира държавите членки и Комисията за резултата от разследването и за предприетите коригиращи действия.

7. Операторите и сертифициращите органи, които не могат или не желаят да спазват изискванията, посочени в параграфи 1—5 от настоящия член, се изключват съответно от участие и провеждане на одити от името на сертификационните схеми.

ГЛАВА III

СЕРТИФИКАЦИОННИ РЕГИСТРИ

Член 16

Сертификационни регистри

1. Сертификационните схеми гарантират, че техните сертификационни регистри изпълняват следните изисквания:

а) регистрират и проследяват самоличността на сертифицираните оператори и съответните сертификати за съответствие;

б) предотвратяват регистрацията на каквато и да е дейност, регистрирана по друга сертификационна схема за поглъщане на въглерод или намаляване на емисиите от почвата;

в) предотвратяват издаването на сертифицирани единици за дадена дейност и даден период на сертифициране, когато друга сертификационна схема е издала сертифицирани единици за същата дейност и същия период на сертифициране и не е заличила тези сертифицирани единици;

г) предотвратяват отчитането на сертифицирани единици от бенефициер или от негово име (оттегляне) или окончателното им заличаване от регистъра без отчитане (заличаване), след като вече са били оттеглени или заличени;

д) изискват идентификация на бенефициера, посочен в буква г), и целта, за която единицата е била оттеглена или заличена;

е) разрешават случаи на погрешно или измамно издаване на сертифицирани единици чрез коригиращи мерки;

ж) коригиращите мерки, посочени в буква е), включват най-малко временно спиране на сметката на оператора и, когато е приложимо, последващо обезщетение за прекомерно издаване на сертифицирани единици. Такова обезщетение се извършва или чрез заличаване от сертификационните схеми на съответния брой издадени сертифицирани единици в сметката на оператора, или чрез замяна от оператора на еквивалентен брой сертифицирани единици, последвана от незабавното им заличаване.

2. Информационната система за сигурност, която е в основата на сертификационните регистри, отговаря на следните изисквания:

а) да се основава на принципите на законност, прозрачност, пропорционалност и отчетност;

б) да се взема предвид по време на целия процес на разработване на жизнения цикъл на системата;

в) да осигурява подходящи нива на автентичност, достъпност, поверителност, ненарушимост, неопровержимост, защита на личните данни и професионална тайна;

г) да е базирана на процес на управление на риска;

д) ясно да определя ролите и отговорностите на различните ползватели;

е) да изброява изискванията за сигурност и системните зависимости на всяка друга информационна система или информационна услуга;

ж) да бъде обобщена в план за информационна сигурност и план за изпълнение за информационната сигурност;

з) да има план за внедряване на информационна сигурност, определящ необходимите проекти и процеси за намаляване на рисковете до подходящо ниво и на пропорционална цена, и да е в съответствие с високо признат стандарт за информационна сигурност.

ГЛАВА IV

ПРИЗНАВАНЕ НА СЕРТИФИКАЦИОННИТЕ СХЕМИ

Член 17

Признаване на сертификационните схеми

1. Само сертификационните схеми, които съответстват на правилата, определени в Регламент (ЕС) 2024/3012, свързаните сертификационни методики и изискванията, изложени в настоящия Регламент, отговарят на условията за признаване от Комисията.

2. Сертификационната схема включва следната информация в заявлението си за признаване:

а) име, адрес и данни за контакт;

б) преглед на предвидените обхват и дейности на сертификационната схема;

в) препратката към сертификационната методика или методики, за които сертификационната схема кандидатства за признаване;

г) правилата и процедурите, доказващи съответствие с относимата сертификационна методика или методики, за които схемата кандидатства за признаване;

д) правилата и процедурите, доказващи съответствие с изискванията, посочени в настоящия регламент.

3. Само изцяло попълнени заявления се оценяват от Комисията. Когато е необходимо, Комисията изисква допълнителна информация от съответната сертификационна схема. Констатациите от оценката се записват в доклад за техническа оценка.

4. Като част от общата оценка на сертификационните схеми, след консултация с Европейската организация за акредитация, Комисията оценява също така дали правилата и протоколите на сертификационните схеми са пригодни за акредитирането на сертифициращите органи в съответствие с член 13, параграф 2 от настоящия регламент. Заключението от тази оценка се включва в доклада за техническа оценка, посочен в параграф 3 от настоящия член.

5. Комисията може да реши да удължи срока на валидност на решението за признаване, прието съгласно член 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/3012, по искане на сертификационната схема.

6. Сертификационните схеми уведомяват Комисията незабавно за всякакви съществени промени в схемата, които биха могли да повлияят на резултата от оценката, на която се основава решението за признаване. Съществените промени включват, но не се ограничават до:

а) изменения на съответните сертификационни методики, обхванати от сертификационната схема;

б) разширяване на приложното поле на сертификационната схема извън описаното в решението за признаване на схемата;

в) изменения спрямо изискванията, посочени в настоящия регламент.

ГЛАВА V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 18

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 20 ноември 2025 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Стандартен модел за плана за дейността, посочен в член 3

В плана за дейността се включват най-малко следните раздели:

1. Описание на дейността, включително на следните елементи:
   а) допустимост за сертифициране съгласно Регламент (ЕС) 2024/3012;
   б) юридически собственик и данни за контакт на оператора;
   в) геореферирани граници на дейността, включително, ако е приложимо, кодове от националната интегрирана система за администриране и контрол (ИСАК) и системата за идентификация на земеделските парцели (СИПЗ) съгласно Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета ([1]);
   г) прилаганите технологии, практики и процеси;
   д) начална дата на дейността;
   е) информацията, посочена в член 8, параграф 1.
2. Описание на прилагането на сертификационната методика или методики, включително отделни подраздели за:
   а) количествена оценка, включително изчисляване на базовата линия на дейността, ако е приложимо;
   б) допълняемост, включително източници на финансиране;
   в) дългосрочно съхранение;
   г) устойчивост.
3. Очаквани общи количества поглъщания на въглерод, общи емисии от почвата и общи емисии на парникови газове, свързани с дейността.
4. Очаквана нетна полза от поглъщането на въглерод или очакваната нетна полза от намаление на емисиите от почвите, генерирани от дейността.
5. В случай на група от оператори — описание на начина, по който се предоставят консултантски услуги на операторите.
6. В случай че група от оператори осъществява дейност по въглеродно земеделие, описание на системата за вътрешен контрол, установена от групата от оператори в съответствие с член 12, параграф 1, буква г).

([1]) Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Стандартен модел на плана за мониторинг, посочен в член 3

В плана за мониторинг се включват най-малко следните раздели:

1. Данни и параметри, подлежащи на мониторинг.
2. Честота на мониторинга.
3. Източници на емисии и поглътители.
4. Източник на данните.
5. Измервателни методи и процедури, включително подробности по отношение на точността и калибрирането.
6. Процедури за оценка и контрол на качеството.
7. Отговорност за събирането и архивирането.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Минимално съдържание на докладите от сертифициращия одит и одита за повторно сертифициране, посочени в член 3

1. Обобщение на одитния доклад.

2. Информация за оператора:

   а) данни за контакт (име и адрес); за сертифициране на група — данни за контакт на ръководителя на групата (име и адрес) и списък с дейности по въглеродно земеделие в обхвата на сертифицирането (име и адрес на оператора, извършващ дейността);

   б) географско местоположение на дейността или дейностите, включително координати с географска дължина и ширина;

   в) обхват на сертифицирането и съответната приложена сертификационна методика (включително препратка към нормативен акт);

   г) референтен номер на плана за дейността и плана за мониторинг.

3. Информация за дейността:

   а) очаквана (за сертифициращ одит), проверена (за одит за повторно сертифициране) стойност на постоянната нетна полза от поглъщането на въглерод, временната нетна полза от поглъщането на въглерод или нетната полза от намаление на емисиите от почвите, произтичаща от дейността;

   б) съпътстващи ползи за устойчивостта, свързани с дейността.

4. Информация за сертифициращия орган:

   а) данни за контакт (име и адрес) и лого;

   б) състав на одитния екип;

   в) национален орган по акредитация и обхват и дата на акредитацията или национален орган по признаване и обхват и дата на признаването.

5. Информация относно одитния процес:

   а) дата на одита;

   б) маршрут и продължителност на одита (разделени по продължителност на престоя на място и дистанционно, когато е уместно);

   в) одитирани/сертифицирани стандарти на схемата (включително номер на версията);

   г) одитирани обекти;

   д) одитен метод (оценка на риска и база за изготвяне на извадки, консултации със заинтересованите страни);

   е) сертифициране на други сертификационни схеми или стандарти;

   ж) вид на данните за парникови газове.

6. Информация за резултатите от одита:

   а) (уникалния) номер или код на сертификата;

   б) място и дата на издаване на одитния доклад;

   в) един от следните резултати от одита:

      1) дати на валидност на сертификата от/до (и дата на сертифициране, ако е приложимо);

      2) списък на установените несъответствия с приложим срок за тяхното отстраняване;

   г) печат и/или подпис на издаващата страна.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Минимална информация, подлежаща на публикуване от сертификационните схеми на уебсайта им, както е предвидено в член 9

1. Данни за контакт на схемата, включително адрес и електронна поща.

2. Последната версия на правилата и процедурите за управление на схемата, като се описват ролите на всички съответни органи, подробности за структурата на собствеността, състава и опита на съвета на директорите, на секретариата и на техническия комитет или техните еквиваленти, списък на участниците в схемата, процедурите за жалби и обжалване и насоките за одити. В документите с правилата и процедурите се посочват дата и номер на версията и когато е приложимо, обобщение на всички направени промени в сравнение с предишната версия на документа.

3. Правила, на които се основава изчисляването на таксите за участие в сертификационна схема, посочени в член 11, параграф 2, втора алинея от Регламент (ЕС) 2024/3012.

4. Годишен оперативен доклад.

5. Електронна препратка към сертификационния регистър.

6. Електронна препратка към уебстраницата, описваща процедурите за подаване и оценяване на жалби, включително процедурите за обжалване.

7. Възможни действия, предприети от сертификационната схема в резултат на жалба.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Минимална информация, която се включва в годишния доклад за дейностите, посочен в член 9

1. Доказателства за съответствие с член 9, параграф 1.

2. Пазарно навлизане на схемата, броят и видът на сертифицираните дейности (категоризирани съгласно приложимата методика), количеството, видът и статусът на сертифицираните единици, управлявани от схемата, включително например дали са издадени, оттеглени, изтекли, заличени или отнесени към буфер, крайното приложение на сертифицираните единици и видовете субекти, които използват сертифицираните единици.

3. Преглед на дейностите, извършвани от сертификационната схема в сътрудничество със сертифициращите органи, с цел подобряване на цялостния процес на сертифициране и квалификацията и независимостта на одиторите, включително списък с технически семинари или други видове дейности, които улесняват обмена на опит, знания и най-добри практики по отношение на прилагането на съответните сертификационни методики, приети в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/3012.

4. Преглед на системата за вътрешен мониторинг и на нейната периодична проверка, включително относно надзора върху работата на сертифициращите органи и техните одитори. Този преглед включва описание на начина, по който системата ефективно предотвратява измамни дейности, като осигурява своевременно установяване, разглеждане и проследяване на предполагаемите случаи на измама и други нередности, и когато е целесъобразно, броя на установените случаи на измама или нередности.

5. Преглед на дейностите по участие на заинтересованите страни, включително чрез обществени обсъждания.

6. Преглед на получените жалби, както и, където е уместно, корективни мерки или промени в системата за управление, необходими като част от вътрешния мониторинг.

7. Преглед на установените случаи на несъответствие от страна на оператори или сертифициращи органи, брой и описание на случаите, в които е установена измама, включително план за действие за разрешаване на всяка подадена жалба или установено несъответствие.

8. Критерии и процес за назначаване на сертифициращи органи.